

Hållbar utveckling

Motionerna 24–35, Miljö & hållbar utveckling

I detta häfte hittar du alla motioner som behandlas under *Miljö & hållbar utveckling* i blocket *Hållbar utveckling*.

Motionerna är numrerade i den ordning de föreslås behandlas. Inom parentes anges det löpnummer motionen fick när den lämnades in.

Hållbar utveckling

Miljö & hållbar utveckling

Motion 24 (# 128)

Motionen kommer ifrån: Regionstyrelsen Stockholm

Hyresgästföreningen, en bredare samhällsaktör, med Agenda 2030 och de globala målen som utgångspunkt

I Framtidsprogrammet slås fast att Hyresgästföreningen, för att på ett ännu tydligare sätt kunna påverka bostadspolitiken, vill och behöver bli en bredare samhällsaktör.

Hyresgästföreningen har en stolt historia av att påverka och bidra till samhällsutvecklingen.

I Framtidsprogrammet beskrivs den bland annat med orden; ”Tillsammans har vi påverkat lagstiftning, förbättrat boendevillkoren och fått det statliga uppdraget att förhandla hyror.”

Men i programmet konstaterar man också att bostadsfrågan under de senaste decennierna tappat mark. Rätten till ett hem är inte längre självklar. Därför behöver Hyresgästföreningen bli en starkare röst, synas på fler arenor och påverka politiken i rätt riktning. I programmet slår man också fast att för att lyckas behöver vi samverka med andra.

Agenda 2030 och de Globala målen (SDG)

FN:s globala mål utgör en enorm möjlighet för Hyresgästföreningen att alliera sig med andra aktörer, att ha en gemensam agenda och genom det ett naturligt sammanhang att ansluta sig till för att diskutera samhällsutvecklingen och hemmets betydelse för en hållbar utveckling.

Inför 2015, då de s.k. Milleniemålen skulle vara uppfyllda, togs det inom FN beslut om 17 globala mål för en global hållbar utveckling, ofta benämnda SDG, Sustainable Development Goals. Målen är som universella, dvs de gäller i Sverige likväl som i DR Kongo och Kina. Målen är också odelbara, dvs de hänger ihop och påverkar varandra. Att lyckas fullt ut med ett mål, är mer eller mindre omöjligt om man inte samtidigt jobbar med de övriga målen.

Mål 11 handlar om hållbara städer och hållbara samhällen. I hållbarhetsbegreppet ingår både miljömässig-, ekonomisk- och social hållbarhet. I texterna som beskriver målet lyfter man bostaden som mänsklig rättighet och vikten av bostäder för alla för en hållbar samhällsutveckling.

Utifrån detta mål kan Hyresgästföreningen lyfta de utmaningar vi ser idag med lyxrenoveringar, renoveringssituationer, klimartsmart byggande och byggande till rimliga kostnader, vräkning av barnfamiljer men också vikten av att se till den totala boendemiljön med trygghet, säkerhet och grönområden.

Engagemanget för de globala målen har spridit sig så att det idag omfattar en mycket stor del av samhällets aktörer. Riksdag och regering, regioner och kommuner, företag, organisationer och skolor, alla har de på något sätt engagerat sig i arbetet för att nå de globala målen. I detta sammanhang bör även Hyresgästföreningens finnas.

Vi föreslår förbundsstämman besluta

- att** uppmana regionerna att söka samarbeten utanför de vanliga nätverken
- att** nyttja den arena som Agenda 2030 och de globala målen utgör för att bli en bredare samhällsaktör
- att** ta fram en kommunikationsstrategi för hur vi lyfter Hyresgästföreningens roll i arbetet för uppfyllandet av mål 11

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 24

Motionärerna berör frågan om Agenda 2030 och att Hyresgästföreningen bör öka sitt engagemang inom de frågorna, i synnerhet mål 11 som rör bostaden. Motionärerna föreslår att regionerna ska uppmanas söka samarbeten utanför de vanliga nätverken, att Hyresgästföreningen ska nyttja den arena som de globala målen utgör samt att en kommunikationsstrategi tas fram som lyfter Hyresgästföreningens roll för att mål 11 ska kunna uppfyllas.

Agenda 2030 är en av FN:s mest ambitiösa projekt. Nästan samtliga länder har anslutit sig till målen inom Agenda 2030 och för en ung uppväxande generation ger målen hop om en bättre framtid. Det finns ett flertal organisationer och företag som redan idag jobbar både i Sverige och internationellt med olika sektorsvisa samarbeten och där Agenda 2030 är samlingspunkten.

Förbundsstyrelsen har sedan 2019 lagt fast prioriteringarna för opinionsbildningen och alla frågor som berörs i strategin har en stark koppling till mål 11. Av den anledningen anser vi inte att en ny strategi behövs.

Att söka nya, och kanske oväntade, samarbeten ligger helt i linje med framtidsprogrammet och våra 51/22-mål. Motionärens tanke att använda Agenda 2030 som en grund när vi söker samarbeten kan sannolikt öppna nya dörrar. Innan nästa förbundsstämma bör Hyresgästföreningen, liksom många andra organisationer runt om i världen, föra en analys av hur vi som organisation kan bidra till att uppnå de globala målen. Vad vi gör redan och vad vi har potential att göra.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta att anse att-sats 1 och 3 besvarade, samt att bifalla att-sats 2.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

- att** anse att-sats 1 besvarad
- att** bifalla att-sats 2
- att** anse att-sats 3 besvarad

Motion 25 (# 126)

Motionen kommer ifrån: Hyresgästföreningen Västra Göteborg

Hyresgästföreningen måste ta ett aktivt ansvar för omställning till ett fossilfritt boende

Vi befinner oss i en klimatkris utropat av såväl FN som EU. Det innebär att vi måste snabba på omställningen till ett fossilfritt samhälle. Sverige är ett av de länder som undertecknat klimatavtalet i Paris om att vidta snabba och omfattande åtgärder för att hålla nere jordens uppvärmning under 1,5 grader.

Svenskarnas bostäder bidrar med stora utsläpp varje år, mer än allt flygande. Det gäller allt från val av byggnadsmaterial till energiförsörjning.

Som organisation kan vi inte stå vid sidan om. Vi ses tyvärr som en organisation som ligger efter i dessa frågor. Det är nödvändigt att vi tar en betydligt mer aktiv roll i att motverka de konsekvenser som klimatkrisen medför. Hyresgästföreningen har en nyckelroll när det gäller påverkan på landets fastighetsägare och boende i hyresrätter.

Hyresgästföreningen behöver göra en uppväxling, ur ett nationellt perspektiv, kring hållbarhet i flera demissioner kopplat till boendet. För att det skall vara möjligt krävs globala samtal och riktlinjer. Nationella och regionala mål och handlingsplaner. Och ett vardagsarbete av dig och mig i hemmet, bostadsområdet, stadsdelen och staden där vi bor. Det är också en möjlighet att fånga upp fler medlemmar och fler aktiva och förtroendevalda och särskilt unga. Det handlar om att göra verklighet av Framtidsagendan och visa att vi lever upp till visionerna om hållbarhet genom boinflytande på lokal nivå.

Hyresgästföreningen verkar redan på flera områden för FN:s 17 globala miljömål. Men vi måste bli ännu bättre genom att ta en tydlig aktiv roll. Vi kan påverka såväl fastighetsägare som en halv miljon medlemshushåll på en mängd områden. Boendet är centralt i varje människas vardag och liv. Hur du bor påverkar dina möjligheter att göra miljö- och klimatsmarta val. Boendet är kopplat till såväl energifrågor som konsumtion, avfallshantering, materialval, sanitet, vatten och avlopp.

Vi har samlat på oss goda kunskaper och erfarenheter genom ett antal projekt och förhandlingar runt om i landet och inte minst i den region som motionsförfattarna representerar. Vi deltar redan i allmännyttans klimatinitiativ. Här kan vi göra ett stort påverkansarbete genom att lyfta hyresgästernas erfarenheter. Att utveckla ett klimatsmart boende är en viktig pusselbit både i att skapa ett kretsloppsanpassat boende och att skapa ett ekologiskt hållbart samhälle.

För att lyckas nå våra gemensamma klimatmål måste insatser ske på flera olika håll i samhället. Hyresgästföreningen kan för sin del börja med att:

- Göra en genomlysning av alla FN:s globala miljömål (alt. våra nationella) för att se på vilket sätt vi som organisation kan bidra till att uppnå dessa
- Ta en större roll i allmännyttans klimatinitiativ
- Aktivt påverka fastighetsägarna till miljö- och klimatsmarta val vid varje förhandling
- Skriva in miljö- och klimatpåverkan som en del i vår egen ombyggnadsstrategi, där livscykelperspektiv alltid ska finnas med vid samråd och förhandling
- Se över organisationens resande och materialval vid inköp
- Våra regionkontor ska vara miljödiplomerade

- Vara en organisation som sätter standarden för vad standard är i fråga om lägsta godtagbara respektive högsta godtagbara standard. (Idag hänvisas till vad "hyresgäster i allmänhet" anser- en definition som inte finns, men som egentligen relaterar till en standard satt av egnahemsmarknaden.)
- Driva opinion och föra ut kunskap om miljö- och klimatsmarta val
- Lyfta in miljö- och klimatperspektiv i alla projekt som vi driver i bostadsområden
- Driva frågor gemensamt med andra organisationer som ligger långt framme t ex Naturskyddsföreningen.
- Föregå med gott exempel genom att se över organisationens miljö- och klimatpåverkan som resande, materialval och inköp av IT-produkter.
- Ge ut samlade råd till hyresgäster om hur de kan påverka sina fastighetsägare
- Ge ut samlade råd till hyresgäster om hur de själva kan göra miljö- och klimatsmarta val
- Skapa opinion för hyresgästers rätt till cirkuläreconomiska möjligheter
- Varje region erbjuder aktivt möjligheten för medlemmar och förtroendevalda att driva hyresrättsanknutna miljöfrågor i en samordnad miljögrupp med specifika mål som bygger på de globala (alt. nationella) miljömålen.

Vi föreslår förbundsstämman besluta

- att** ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, enligt FN:s globala mål, ska genomsyra Hyresgästföreningens verksamhet
- att** Hyresgästföreningen tar en aktiv roll för omställning till ett fossilfritt boende
- att** med styrkan av alla lokala hyresgästföreningarnas erfarenheter ta fram ett konkret program för att uppnå fossilfritt (klimatneutralt) boende
- att** avsätta medel för att implementera folkbildning och metodutvecklande verksamheter regionalt för en kunskaphöjning och mobilisering hos hyresgästkollektivet för att uppnå fossilfritt (klimatneutralt) boende
- att** skapa möjlighet för medlemmar och förtroendevalda att driva hyresrättsanknutna miljöfrågor lokalt i samordnade miljögrupper med specifika mål som bygger på de globala (alt. nationella) miljömålen.

Yttrande

Motionen är skriven av Ronny Bengtsson och antagen av Hyresgästföreningen Västra Göteborg.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 25

Motionen lyfter klimatkrisen och beskriver hur Hyresgästföreningen kan ta en mer aktiv roll i att motverka klimatkrisens konsekvenser. Motionären föreslår att ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, enligt FN:s globala mål, ska genomsyra Hyresgästföreningens verksamhet och att Hyresgästföreningen ska ta en aktiv roll för omställning till ett fossilfritt boende, samt flera åtgärder för att få till detta.

Hyresgästföreningen arbetar redan i den riktning motionären föreslår.

En ny miljöpolicy har antagits av förbundsstyrelsen (16 dec 2019) och en miljöstrateg har anställts vid Riksförbundet för att arbeta i denna riktning och se till att miljö- och klimatfrågor genomsyrar all föreningens verksamhet. I den nya miljöpolicyen ingår punkter som berör vår kontorsverksamhet, men också punkter som handlar om att vi ska delta i diskussionen och själva lyfta frågan på agendan.

På förbundsstämman lägger förbundsstyrelsen fram ett miljöprogram, "Klimat och boende". I det föreslås stämman anta en rad ståndpunkter kring klimat, cirkulär ekonomi, giftfria material samt förutsättningar för att leva klimatsmart och resurssnålt.

Sedan 2019 är Hyresgästföreningen projektpartner i Allmännyttans Klimatinitiativ. Inom ramen för detta har klimatambassadörer utsetts i alla regioner. Förbundsstyrelsen är således helt enig med motionären i frågan om att Hyresgästföreningen bör ta ett stort kliv framåt i sitt miljö- och klimatarbete.

Under året har en utbildning inom miljö- och klimatfrågorna i boendet tagits fram. Den riktar sig till förtroendevalda och medlemmar. Under våren 2021 har den blivit tillgänglig på Lärkan. En utbildning för tjänstemän, mer inriktad på arbetsituationen planeras också.

Hyresgästföreningen arbetar med hållbar samhälls- och stadsutveckling. Det gör vi utifrån begreppet LITA, som står för Levande, Inkluderande, Trygg och Attraktiv. LITA bygger på hållbarhet kopplat till boendet, såväl lokalt som i staden och samhället i stort. Vi har tagit fram två rapporter och ett studiecirkelmateriale där det går att lära sig mer. Det finns ett nationellt nätverk för hållbar stadsutveckling, kallat NHS. Där finns representation från samtliga regioner och Riksförbundet. Syftet med nätverket är kunskapsinhämtning och -spridning, såväl internt som utanför organisationen. Nätverket ska fånga upp och lyfta allt bra som görs runtom i Sverige, inom Hyresgästföreningen, kopplat till lokalt utvecklings- och påverkansarbete. Vidare syftar arbetet till att påverka kommuner, fastighetsägare, bostadsbolag och andra samhällsaktörer – i samhällsbygge och planering. Hyresgästföreningen är även involverad i och arbetar med place-making (ungefär platsskapande, på svenska) och platssamverkan, där vi bland annat ingår i Nationellt Kunskapscentrum för Platssamverkan.

Inom Klimatinitiativet och tillsammans med Sveriges Allmännytta arbetar vi med att samla in och sprida goda exempel. Vi vill inspirera hyresgäster att engagera sig i att utveckla sitt boende i en mer klimatsmart riktning. Samarbete mellan hyresgäster och hyresvärdar gör att vi kan åstadkomma en utveckling som är bra för klimatet och skapar mervärde för hyresgästerna.

Redan idag finns runt om i landet aktiva och förtroendevalda som engagerar sig i miljöfrågor i sitt boende, genom nätverket av klimatambassadörer och spridandet av goda exempel kan dessa och många fler få kraft och inspiration att jobba vidare för ett hållbart boende.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

- att** bifalla att-sats 1
- att** anse att-satserna 2–5 besvarade

Motion 26 (# 9)

Motionen kommer ifrån: Anders Forsberg

Miljömål

Hyresgästföreningen har tidigare behandlat motioner om hur vi ska jobba med miljöfrågorna. Vi fastnar ofta i teknikaliteter och har inte tagit oss inte vidare med denna viktiga fråga. Det innebär idag att en av Sveriges största folkrörelser inte vet vad vi tycker i en fråga som engagerar all världens medborgare i olika åldrar. Det känns inte bra när någon frågar vad vi tycker och tror i dessa viktiga frågor.

Genom framtidsprogrammet har vi slagit fast att vi ska bli en bredare samhällsaktör, det vore därför både önskvärt och lämpligt att vi söker samarbete med organisationer som kommit längre än oss på detta område så att vi på så sätt kan bli en kunnig och relevant organisation även inom miljöområdet.

Det finns ju inte heller något skäl att uppfinna hjulet, FN har konkretiserat förslag på vad som bör göras i sina miljömål, låt oss ansluta till detta.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

- att** förbundsstyrelsen snarast tar tag i denna viktiga fråga och startar upp jobbet med att göra Hyresgästföreningen till en föregångare i miljöfrågor.
- att** Hyresgästföreningen gör något av FN:s miljömål till ett mål i agenda 2028.
- att** kontakt tas med etablerade miljöorganisationer för att se hur vi kan samarbete.

Yttrande

Förening Skaraborg styrelse tillstyrker motionen den 11 januari 2020

Ordförande Helena Karlsson

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 26

Motionären föreslår att förbundsstyrelsen får i uppdrag att starta arbetet med att göra Hyresgästföreningen till en föregångare i miljöfrågor, att Hyresgästföreningen gör något av de globala hållbarhetsmålen till ett mål i en kommande agenda efter Agenda 2022, och att kontakt tas med etablerade miljöorganisationer för att se hur vi kan samarbeta.

Mycket har hänt inom området på den korta tid som gått sedan motionären skrev sin motion. En ny miljöpolicy har antagits av förbundsstyrelsen (16 dec 2019), en miljöstrateg har anställts vid riksförbundet för att implementera denna samt se till att miljö- och klimatfrågor genomsyrar all föreningens verksamhet. Det har även utsetts klimatambassadörer i alla regioner inom ramarna för Klimatinitiativet, som är ett samarbete med Sveriges Allmännyttan.

Förbundsstyrelsen är således helt enig med motionären i frågan om att Hyresgästföreningen bör ta ett stort kliv framåt i sitt miljö- och klimatarbete.

I den nya miljöpolicy ingår både punkter som berör vår kontorsverksamhet, men också punkter som handlar om att vi ska delta i diskussionen och själva lyfta frågan på agendan. På förbundsstämman lägger vi också fram ett miljöprogram, "Klimat och boende". I det föreslår förbundsstyrelsen en rad ståndpunkter kring klimat, cirkulär ekonomi, giftfria material samt förutsättningar att leva klimatsmart och resurssnålt. Med det i ryggen kommer organisationen stå bättre rustad att driva frågorna om en ekologiskt hållbar utveckling i bostadssektorn. Den ger oss också en plattform att söka nya samarbeten utifrån.

Inom ramen för arbetet med miljöpolicy kommer FN:s miljömål att tas i beaktande. Hyresgästföreningen kommer även att se över vilka etablerade miljöorganisationer som kan komma ifråga för ett eventuellt samarbete. Innan nästa förbundsstämma bör Hyresgästföreningen, liksom så många andra organisationer runt om i världen, göra en analys av hur vi som organisation kan bidra till att uppnå de globala målen, vad vi redan gör och vad vi har potential att göra.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anse motionen besvarad

Motion 27 (# 1139)

Motionen kommer ifrån: Hyresgästföreningen Partille-Lerum

Motion – Stadsutvecklingsfrågor – för stärkt samhällsinflytande

Hyresgästföreningen är folkrörelse med stort engagemang i boendefrågor, särskilt frågor som rör hyressättning och hyresjuridik. På lokal nivå är frågor om boendemiljö och samvaro mellan hyresgäster av stor betydelse, inte minst ur sociala perspektiv. Genom engagemang och målmedvetet arbete har Hyresgästföreningen skaffat sig gedigna kunskaper i dessa frågor.

Av förklarliga skäl är det knappast troligt att varken boende i bostadsrätt, eller i egenägt som villa eller radhus, uppmärksammar Hyresgästföreningens arbete med hyressättnings – och hyres-juridiska frågor. Inte heller är det troligt att Hyresgästföreningens lokala engagemang ute i bostadsområdena uppmärksammas i större utsträckning.

För att stärka Hyresgästföreningens roll som samhällsaktör och ta vara på de kunskaper som medlemmarna besitter, kan aktivare engagemang i stadsutvecklingsfrågor medverka till ökat och stärkt samhällsinflytande. Möjligheten att knyta band till såväl bostadsrättsföreningar, villaägarföreningar men även andra organisationer som exempelvis naturskyddsföreningar ökar. Hyresgästföreningen blir en bredare samhällsaktör.

Planering av bebyggelse såsom bostäder, verksamheter, affärer, torg, parker, infrastruktur och kollektivtrafik är några exempel på stadsutvecklingsfrågor där de boendes synpunkter, oavsett boendeform, behöver komma till uttryck.

Stadsutvecklingsfrågor styrs idag i alltför stor utsträckning av fastighets- och byggbolag, arkitektfirmor och kommunala tjänstemän. Detta beror antagligen på att stadsutvecklingsfrågor är tunga och svårarbetade. Det är frågor som kräver flera år av arbete och aktivt engagemang. Bara detta i sig, är bevis på att stadsutvecklingsfrågor är viktiga. Som motkraft till de professionella aktörerna måste bostadsorganisationerna ta större plats i debatten. Trots allt ska hyresgäster, boende i bostadsrätt och egenägt, leva och bo i denna miljö som blir resultatet av stadsplaneringen. Här kan Hyresgästföreningen spela en viktig roll, för att medverka till bättre boendemiljö för alla, oavsett boendeform.

I framtiden skulle stadsutvecklingsfrågor kunna bli lika betydelsefulla för Hyresgästföreningen som hyressättnings – och hyresjuridiska frågor, där vi historiskt har varit och är framgångsrika.

Styrelsen för Hyresgästföreningen i Partille-Lerum föreslår därför

att Hyresgästföreningens förbundsstämma bifaller motionen

att stadsutvecklingsfrågor, i en framtid, ska bli lika naturligt för Hyresgästföreningen att arbeta med som hyressättnings – och hyresjuridiska frågor

att förbundsstyrelsen får i uppdrag att se över hur motionens intentioner kan verkställas, på såväl lokal-, regional- som riksnivå

att i stadsutvecklingsprojekt särskilt bevaka att bostäder till rimlig andel upplåtes med hyresrätt, för att bland annat främja social integration

att Hyresgästföreningen verkar för att andelen fastighetsägare som visat prov på god förvaltning och långsiktigt ägande ges förtur i stadsutvecklingsprojekt

Partille 16 februari 2021

Lars Lövström

Elisabeth Hagrenius

Ordförande

Ledamot

Vi föreslår förbundsstämman besluta

- att** Hyresgästföreningens förbundsstämma bifaller motionen
- att** stadsutvecklingsfrågor, i en framtid, ska bli lika naturligt för Hyresgästföreningen att arbeta med som hyressättnings – och hyresjuridiska frågor
- att** förbundsstyrelsen får i uppdrag att se över hur motionens intentioner kan verkställas, på såväl lokal-, regional- som riksnivå
- att** i stadsutvecklingsprojekt särskilt bevaka att bostäder till rimlig andel upplåtes med hyresrätt, för att bland annat främja social integration
- att** Hyresgästföreningen verkar för att andelen fastighetsägare som visat prov på god förvaltning och långsiktigt ägande ges förtur i stadsutvecklingsprojekt

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 27

Motionärerna lägger fram ett antal förslag till hur Hyresgästföreningen kan arbeta med stadsutvecklingsfrågor så att dessa blir lika naturliga för oss att arbeta med som till exempel förhandlings- och hyresjuridiska frågor.

Motionen är välformulerad och pekar på många viktiga aspekter för att skapa bättre och mer hållbara samhällen och städer. Stadsutvecklingsfrågor är viktiga för Hyresgästföreningen att vara med i. Vi arbetar idag med hållbar samhälls- och stadsutveckling, bland annat genom den så kallade LITA-modellen. LITA står för Levande, Inkluderande, Trygg och Attraktiv. Hittills har två av totalt fem rapporter – med den tredje på väg – tagits fram för att utveckla modellen LITA. LITA bygger framför allt på den sociala och kulturella aspekten av hållbarhet, men spänner även över de ekologiska och ekonomiska.

I tjänstemannaorganisationen finns sedan ett par år ett nationellt nätverk för hållbar stadsutveckling. Arbetet där syftar dels till omvärldsbevakning och kunskapsspridning inom hållbarhet kopplat till samhällsutveckling, dels till att verka för att tillvarata den stora kunskap som våra medlemmar besitter kring sitt boende och dess kringmiljöer. Våra

medlemmar har den lokala kunskapen och vet vad som fungerar bra och inte, avseende exempelvis förvaltningskvalitet och lyhörddhet från fastighetsägare. Det gör att värdefull information kan komma andra till del. Organisationens uppdrag blir att tillvarata den kunskapen och förmedla den vidare, till såväl bostadsbolag och fastighetsägare som kommuner med flera.

Arbetet med hållbar samhälls- och stadsutveckling görs även av de förtroendevalda. De bär samhällsutvecklingsfrågorna, framförallt lokalt och nära de boende. Det är de förtroendevalda som kan fånga upp de boendes behov och önskemål men även hämta in lokal kunskap om platsen/området. Det sker utbildning inom ramen för LITA-metoden och till den kopplade frågor och utmaningar. Dessa viktiga frågor måste hela organisationen vara bärare av. Det är först då Hyresgästföreningen blir den breda, relevanta och starka samhällsaktören.

Vi ska även lyfta och synliggöra goda exempel. Då blir Hyresgästföreningen en relevant aktör som andra vänder sig till för att få råd och relevant kunskap. Vår ambition är att Hyresgästföreningen ska bli ännu bättre på att bli en naturlig och självklar samtalspart inom samhällsutvecklingsfrågor. Ett mål är till exempel att bli involverade tidigt i planerings- och byggnadsprocesser, i dialog direkt med kommunledning, i syfte att ytterligare stärka hyresgästernas inflytande. Den ambitionen finns även med i en rapport som nyligen gjorts av riksförbundet, där vi ser över och analyserar alla våra boinflytandeavtal.

Arbete med stadsutvecklingsfrågor är viktigt för en rad samhällsaktörer. Det är tillsammans vi kan göra skillnad. Hyresgästföreningen, som den breda samhällsaktör vi är, krokar därför arm med såväl väntade som oväntade aktörer – Naturskyddsföreningen, Riksidrottsförbundet, bland flera andra – för att gemensamt hitta vägar framåt. Det fortsätter vi med.

En hel del arbete pågår alltså redan idag. Det behöver dock hela tiden utvecklas, till att bli just så som motionären framför: ett lika viktigt och framgångsrikt område inom Hyresgästföreningen, som exempelvis förhandling är.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå att-sats 1, *samt*

att i övrigt anse motionen besvarad.

Motion 28 (# 104)

Motionen kommer ifrån: Hyresgästföreningen Solna

Innovativt byggande. En möjlighet att skapa förutsättningar för bra och billiga bostäder samt värna hyresrätten som boendeform

Det är inte bara bristen på mark i kommunerna som hämmar tillväxten av nyproducerade hyresrätter, som gör att boendefrågan för många människor är ett uppenbart problem och urholkar välfärden. Det handlar i hög grad om boendekostnader, höga hyror för alla människor, men för ungdomar i synnerhet, som lämnar föräldrarna för att skaffa sig sitt första egna boende.

Mot bakgrund av en avreglerad hyressättning på nyproducerade hyresrätter och ett antal kriterier, som fördyrar nyproducerade bostäder såsom standardnivåer, materialval, typ av byggnad, arkitektur, lönekostnader, bemanning etc., kommer unga människor i början av en yrkeskarriär, inte ha råd att bo i nyproducerade hyresrätter. Hyresgästföreningens (HGF:s) traditionella uppdrag är att från olika perspektiv hjälpa och stödja medlemmar i situationer där medlemmen behöver juridisk hjälp, förhandlingshjälp i avtalsfrågor och teknisk hjälp i upprustningsfrågor. Inom HGF finns sådan hjälp att tillgå. Det som saknas i HGF är en diskussion om hur man hanterar de höga hyresnivåerna, som drabbar hyresgästerna generellt dels genom marknadskrafterna och sättet att bygga, dels genom byggföretagens krav på avkastning. De ekonomiska kriterierna vid nyproduktion matchar inte bostadspolitiken i sin helhet, inte heller de otillräckliga lönevillkor som en ung människa har i starten av sitt arbetsliv.

Vid de byggvetenskapliga institutionerna inom våra tekniska universitet och högskolor bedrivs forskning om alternativ byggproduktion där ekonomiska kriterier spelar en viktig roll. Det sedan några år bildade Centrum för byggeffektivitet vid KTH arbetar bl. a. utifrån ekonomi, produktion, hållbarhet och boendevälfärd. Utifrån detta perspektiv på alternativt byggande bör HGF, som viktig part för landets största folkrörelse, på ett aktivt sätt medverka i bl. a. referensgrupper kopplade till forskningsprojekten, men även som idégivare till nya forskningsområden inom ramen för HGF:s uppdrag, bl.a. arkitektur, material, standarder, planering, byggobjektets dimensioner, ekonomi etc. för att dels påskynda framtagningen av lämpliga alternativa bostäder, där produktionskostnaderna kan hållas nere och i betydande grad minska hyrorna, dels vara en viktig faktor i samhällets boendepolitik.

Vi föreslår förbundsstämman besluta

- att** HGF i sin verksamhet tar del av den forskning, inom de byggvetenskapliga institutionerna vid våra tekniska universitet och högskolor, som berör alternativa och innovativa modeller för byggproduktion. Det omfattar förnyad byggteknik, nya material, förändrad arkitektur, förändrade standarder m.m. för att sänka produktionskostnaderna och göra hyresnivåerna rimliga för unga människor och pensionärer.
- att** etablera samarbete mellan HGF och den alternativa byggforskningen vid de tekniska universiteterna och högskolorna genom medverkan i bl. a. referensgrupper och i projektmöten för de projekt som bedrivs med målet att förenkla, bygga smartare, billigare, mera hållbart och mera klimatsmart.

- att** inom ramen för nämnd forskning göra statliga och privata anslagsgivare uppmärksam på samhällsnyttan ur ett bostadspolitiskt perspektiv, som den alternativa forskningen genererar.
- att** bilda en arbetsgrupp av förtroendevalda inom HGF för att aktivt medverka i utvecklingen av forskning om alternativ byggproduktion och få kunskap om de framsteg som görs samt de resultat som uppnås i sådan forskning

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 28

Motionärerna tar upp de olika aspekterna som påverkar att det byggs för lite och för dyrt, och efterfrågar en diskussion i Hyresgästföreningen om hur man hanterar de höga hyresnivåerna. Motionärerna föreslår att Hyresgästföreningen tar del av den forskning som berör alternativa och innovativa modeller för byggproduktion, att vi etablerar ett samarbete med den alternativa byggforskningen, och att en arbetsgrupp bildas för att medverka i utvecklingen av denna forskning och ta del av kunskapen.

Förbundsstyrelsen tycker att de frågor som motionären tar upp är viktiga och intressanta. Förbundsstyrelsen delar motionärens syn på vikten av att Hyresgästföreningen medverkar i, ger inspel till, och sprider kunskap från forskning som skulle kunna möjliggöra lägre hyror i nyproduktion. Mycket av den forskning som bedrivs på lärosäten runt om i Sverige har stor potential att bidra till högre byggeffektivitet.

Hyresgästföreningen tar del av forskningsresultat och bevakar forskningsläget bland annat genom att närvara på forskarkonferenser, bevaka vetenskapliga tidskrifter och underhålla kontakt med forskare vars arbete är särskilt relevant. Vi letar aktivt efter innovativ forskning som utmanar befästa sanningar inom bygg- och bostadsbranschen.

En av de plattformar där Hyresgästföreningen samarbetar med forskningen är forskningsprogrammet Bostad 2.0, som Hyresgästförening hjälper till att finansiera tillsammans med Sveriges allmännyttan och Fastighetsägarna. Forskningen bedrivs vid Kungliga tekniska högskolan (KTH) och pågår 2017–2021. Utgångspunkten för programmet är En bostadsmarknad för alla och projekten som får anslag fokuserar bland annat på bostadsmarknaden i relation till konsumenter, branschen, lagar, ekonomi och hållbarhet. Genom att delfinansiera Bostad 2.0 signalerar vi till statliga och privata anslagsgivare att dessa frågor är viktiga. Hyresgästföreningen har också ingått ett samarbete med Institutet för Bostads- och Urbanforskning, IBF, i syfte att stärka och bredda forskningen om bostadsmarknaden inom den nationalekonomiska disciplinen.

Hyresgästföreningen sprider forskningsresultat bland annat genom att referera till forskning i vårt opinionsarbete, exempelvis i rapporter och debattartiklar. Riksförbundet ordnar löpande konferenser för organisationens utredare, dit bostadsforskare bjuds in för att dela med sig av sina resultat, samt ta del av föreningens perspektiv på bostadsfrågorna.

Utöver samarbetet med forskare, uppmuntrar Hyresgästföreningen studenter att skriva uppsatser om hyresrätten, hyresmarknaden och hyresgästernas villkor. Det görs genom årlig utlysning av uppsatsstipendium, men också genom att erbjuda masterstudenter stöd och dataunderlag, både på förbunds- och regionnivå.

Förbundsstyrelsen har etablerat utskott för att täcka in och svara upp mot den verksamhet som sker på förbundskontoret. Den verksamhet som motionärerna identifierat och som beskrivs i svaret, hanteras av det bostadspolitiska utskottet.

Sammantaget anser förbundsstyrelsen att det pågår ett ambitiöst samarbete med lärosäten och att det är viktigt att detta underhålls och utvecklas. Mot bakgrund av detta föreslår förbundsstyrelsen att förbundsstämman anser motionen besvarad.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anse motionen besvarad

Motion 29 (# 95)

Motionen kommer ifrån: Michel Rowinski

Arbeta för att allmännyttor beaktar klimataspekten i samband med nybyggnation och reoveringar

Det är under byggprocessen som upp till 85 % av en byggnads totala klimatpåverkan uppstår. Vi måste i grunden anpassa våra byggmaterial och byggmetoder om vi ska minska klimatpåverkan.

Att installera solceller är bra men det kompenserar inte för utsläpp under byggprocessen.

Ett exempel på effektiva byggmaterial är trä det ger kort byggtid och det går att använda klimatsmarta byggmetoder. Men det finns förstås andra.

Men även om många fastighetsvärdar gärna synliggör sina klimatåtgärder så är denna aspekt sällan synlig när det kommer till reoveringar eller nybyggnation. Trots att ambitionen idag måste vara att bygga hur med obefintliga utsläpp med energibehov som huset självt genererar eller i vart fall uppfyller de högst ställda energivärdena.

Skulle de stora allmännyttorna ställa om och tvinga de byggbolag som finns på marknaden att skapa mycket bättre alternativ så är jag övertygad att det skulle gå fort. Det finns väldigt många goda åtgärder där ut som andra bolag har genomfört eller håller på att genomföra. Även om man kanske är stel i sitt tankesätt så tror jag att motivet med att spara pengar skulle kunna få bollen i rullning.

Detsamma gäller vid reoveringar men där blir fokuset på att bevara och förstärka det som redan finns.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

att Hyresgästföreningen måste arbeta offensivt med att få fastighetsägare att ta klimathänsyn vid nybyggnation och reoveringar och alltid uppmärksamma när så inte görs.

Yttrande

Motionsutlåtanden Uppsala-Knivsta. Vi använder oss av systemet att motionsattsatser som föreningsstyrelsen ställer sig bakom tas som egen och de vi inte stödjer blir enskilda.

95: Att HGF alltid uppmärksammar, blir svårt. Annars är det en bra idé. Blir en resursfråga.
Får tyvärr gå som enskild.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 29

Motionären lyfter att det är själva byggprocessen som ger upphov till en fastighets största klimatpåverkan, men att de klimatåtgärder som fastighetsägare lyfter fram sällan handlar om vad man gör när det kommer till renoveringar eller nybyggnation. Motionären föreslår att Hyresgästföreningen ska arbeta offensivt med att få fastighetsägare att ta klimathänsyn vid nybyggnation och renovering, och att alltid uppmärksamma när detta inte sker.

På förbundsstämman behandlas programmet "Klimat och boende" där föreningens ståndpunkter rörande klimat, cirkulär ekonomi, giftfria material samt förutsättningar för att leva klimatsmart och hållbart ska fastställas. Syftet är att vi med större kraft och tydlighet ska kunna driva på för ett boende som också är ekologiskt hållbart.

Sedan 2019 är Hyresgästföreningen projektpartner i Allmännyttans Klimatinitiativ. Inom ramen för detta har klimatambassadörer utsetts i alla regioner. Förbundsstyrelsen är således helt enig med motionären i frågan om att Hyresgästföreningen bör ta ett stort kliv framåt i sitt miljö- och klimatarbete.

Under året har en utbildning inom miljö- och klimatfrågorna i boendet tagits fram. Den riktar sig till förtroendevalda och medlemmar. Under våren 2021 har den blivit tillgänglig på Lärkan. En utbildning för tjänstemän, mer inriktad på arbetssituationen planeras också.

När Hyresgästföreningen ökar både kunskap och medvetenhet om hur klimatfrågorna hänger ihop med boendet får vi bättre förutsättningar att lyfta dessa frågor, både i förhandlingssituationer, i samtal med fastighetsägare och i opinionsbildningsarbetet.

Som Hyresgästföreningen Uppsala-Knivsta påpekar i sitt yttrande till motionen kan det bli ett omfattande och resurskrävande uppdrag för Hyresgästföreningen att vid varje enskilt tillfälle vara offensiva och påpeka när tillräcklig klimathänsyn inte tas vid renoveringsarbete. Med avseende på detta, och på det arbete som ska göras för att öka våra kunskaper och på andra sätt växla upp vårt miljöarbete, anser förbundsstyrelsen att motionen bör anses besvarad.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anse motionen besvarad

Motion 30 (# 1171)

Motionen kommer ifrån: Eva Wells

Miljövidriga lyxrenoveringar utan hänsyn till klimatet borde förbjudas

Bakgrund:

De flesta lyxrenoveringar jag känner till (Hembla o Akelius) görs utan hänsyn till miljön. Dessa bolag, och säkert majoriteten av alla de som lyxrenoverar för att höja hyrorna, sliter ut fullt fungerande inredning, vitvaror och porslin för att ersätta de med helt nya.

Detta sker till och med om en lägenhet nyligen blivit renoverad - för att den, enligt den nya ägaren, "inte håller vår standard".

Jag har under mina nio år i Järna sett hur man vid varje renovering slänger ut hela inredningar, till och med från tredje våningen, ner i containrar - för att allt sedan ska slängas på tippen.

Det finns ingenting som visar på att renoveringen blir bättre för hyresgästen, och det varken är eller blir inte bättre för miljön och klimatet. De enda som tjänar på detta är bolags- och aktieägare.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

- att** alla renoveringar som inte har tar fullt ansvar för och görs med omsorg om miljön och klimatet i åtanke förbjuds
- att** Sveriges alla bostadsbolags hantering av byggmaterial, både gammalt och nytt, granskas utifrån miljöhänsyn
- att** bostadsbolagen följer de internationella avtal om klimat och miljö som Sverige skrivit under
- att** det blir förbjudet att kassera fungerande inredning, kakel, vitvaror och porslin
- att** , när det är befogat med renovering, fungerande inredning, kakel, vitvaror och porslin varsamt tas ner/isär för att sedan kunna återanvändas
- att** bostadsbolagen ansvarar för samt bekostar hela kedjan från nedmontering till återbruk.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 30

Precis som motionären anför så är slentrianmässiga renoveringar förknippade med många problem. Tyvärr är det ändå vanligt förekommande med hyresvärdar som tillämpar så kallad konceptrenovering, där man renoverar enstaka lägenheter när en hyresgäst flyttar. Men det förekommer även att värdar som renoverar hela hus använder sig av metoden att riva ut allt och sätta in likadan inredning som i det förra huset man renoverade utan egentlig eftertanke av vad som behövs just här. Det här innebär problem för hyresgäster som får betala för renoveringar och standardhöjningar som de inte efterfrågar. Framför allt konceptrenoveringar innebär också problem för grannar som får utstå långvariga och återkommande störningar. Och inte minst är det ett väldigt resursslöseri som vårt jordklot far illa av. Det måste bli en självklarhet i renoveringsprocessen att inventera vad som kan bevaras och renoveras hellre än att byta ut. Att vårda fastigheten och säkerställa att den kan fortsätta erbjuda goda boendemiljöer även i framtiden måste alltid ha högre prioritet än åtgärder av mer kosmetisk art.

Samtidigt har intresset för återbruk och cirkularitet vaknat rejält inom fastighetssektorn på senare tid. Hyresgästföreningen har också blivit uppvaktade av flera fastighetsägare, både enskilda och nätverk av flera fastighetsägare för att diskutera hur vi tillsammans kan jobba för bättre förutsättningar för återbruk vid renoveringar. Lagstiftningsmässigt så händer det också saker, en lag om klimatdeklaration för nya byggnader planeras träda i kraft den 1 januari 2022, och utredning av liknande krav även för renovering planeras. Men väldigt mycket återstår innan vi kan säga att vi i vårt samhälle bygger och renoverar hållbart.

Hyresgästföreningen har länge drivit frågor om varsam renovering, baserat på ett socialt perspektiv, hyresgästernas rätt till inflytande och vikten av att inte renovera bara för att driva upp hyresnivåer. Allt mer har vi också lyft de ekologiska perspektiven. I programmet Klimat och boende som stämman behandlar tas renoveringssituationen upp och vi lägger fast ståndpunkter för klimatpåverkan, cirkulär ekonomi och giffria material. Det måste bli en självklarhet i renoveringsprocessen att inventera vad som kan bevaras och renoveras hellre än att byta ut. Att vårda fastigheten och säkerställa att den kan fortsätta erbjuda goda boendemiljöer även i framtiden måste alltid ha högre prioritet än åtgärder av mer kosmetisk art. Med programmet som grund står Hyresgästföreningen bättre rustade för att med ännu större kraft driva även de ekologiska aspekterna på renovering, både lokalt mot fastighetsägare och kommuner och nationellt mot riksdag, regering och myndigheter.

I programmet Klimat och boende utvecklar förbundsstyrelsen sitt resonemang i frågan. Där vägen framåt istället för förbud är en kombination av lagkrav och ekonomiska stimulanser som mer ändamålsenligt åstadkommer hållbara renoveringar.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

- att** avslå att-sats 1
- att** anse att-sats 2 besvarad
- att** anse att-sats 3 besvarad
- att** avslå att-sats 4
- att** anse att-sats 5 besvarad
- att** anse att-sats 6 besvarad

Motion 31 (# 73)

Motionen kommer ifrån: Johnny Börje Ingemar Sjöberg

Hyresgästföreningen ska driva på utvecklingen mot lägre driftskostnader

Många av de stora bolagen struntar idag i att göra sina fastigheter energieffektiva. Om bolagen vid nybyggnation och ombyggnation installerar t.ex. solpaneler på sina fastigheter så kan driftskostnaderna för el till de allmänna utrymmena sjunka drastiskt. Elen man får från solcellerna kan driva belysningen i trapphus, utomhusbelysningar, tvättstugor mm. Det finns idag så mycket bidrag man kan få för installation så att investeringen kommer att bli lönsam på kort tid. Andra åtgärder kan vara att byta ut äldre och energislukande tvättmaskiner, byta ut vid renoveringar till energieffektiva produkter. Minskade driftskostnader kommer i förlängningen innebära att kostnaderna för fastighetsägaren minskar och att hyresökningarna inte behöver bli så stora som de idag är. Genom att aktivt uppsöka hyresvärdar och påtala hur de kan sänka sina driftskostnader så kan hyresgästföreningen driva utvecklingen mot lägre driftskostnader och lägre hyra.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

- att** hyresgästföreningen aktivt söker upp fastighetsvärdar och diskuterar hur deras driftskostnader kan sänkas.
- att** stämman tillsätter pengar för att denna kampanj med uppsökande verksamhet kan drivas

Yttrande

Hyresgästföreningen Linköping anser, precis som motionären, att frågan om driftkostnader är viktig. Däremot anser vi inte att aktivt söka upp varje enskild fastighetsägare är ett uppdrag som Hyresgästföreningen kan ta på sig.

Hyresgästföreningen Linköping föreslår förbundsstämman att avslå motionen.

Linköping 2020-03-06

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 31

Motionären föreslår att Hyresgästföreningen ska driva kampanj för att uppmärksamma hyresvärdar på behovet av att gå över till förnybar energi och på så vis sänka fastighetens driftkostnader.

På stämman behandlas programmet "Klimat och boende" där föreningens ståndpunkter rörande klimat, cirkulär ekonomi, giftfria material samt förutsättningar för att leva klimatsmart och hållbart ska fastställas. Syftet är att vi med större kraft och tydlighet ska kunna driva på för ett boende som också är ekologiskt hållbart.

Sedan 2019 är Hyresgästföreningen projektpartner i Allmännyttans Klimatinitiativ. Inom ramen för det har det utsetts klimatambassadörer i alla regioner.

I samband med hyresförhandlingarna ingår det i vår förhandlare och förhandlingsdelegationers uppdrag att diskutera driftkostnader med samtliga fastighetsägare. Därför menar förbundsstyrelsen att det inte är aktuellt att bekosta en kampanj enkom för detta syfte.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anse att-sats 1 besvarad

att avslå att-sats 2

Motion 32 (# 72)

Motionen kommer ifrån: Johnny Börje Ingemar Sjöberg

Verka för öppna dricksvattendata

Som hyresgäst har man idag svårt att veta kvalitén på det dricksvatten som levereras till lägenheten. Ett aktuellt exempel är Kallinge, och även andra platser, som druckit vatten som innehållet höga halter av PFOS utan att veta om det. Vattendistributörer är idag genomgående dåliga på att lägga ut provtagningar av dricksvattnet trots att de ska hålla aktuella provtagningar om kvaliteten då dricksvatten tillgängliga för konsumenterna enligt livsmedelverkets föreskrifter (LIVSFS 2017:2). I Danmark har man en databas som man kan söka i för att kolla vattenkvalitén som heter ”Tjek din vandkvalitet” som är en nationell databas. Om man bor i villa med egen brunn så kan man kolla i brunnsregistret i Sverige på de prover som tagits tidigare på den brunn man använder men motsvarande för vattenverk finns inte.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

att Hyresgästföreningen nationellt verkar för att trycka på myndigheter att det ska vara lätt tillgängligt att kunna söka i en databas vad det är för vatten som man får levererat till sin lägenhet.

Yttrande

Hyresgästföreningen Linköping tillstyrker motionen.

Linköping 2020-03-06

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 32

Motionären föreslår att Hyresgästföreningen ska trycka på myndigheter för att göra det möjligt att som hyresgäst genom en databas ska kunna ta reda på vilket vatten man får levererat till sin lägenhet.

I Sverige är vi vana vid att ha dricksvatten av god kvalitet i våra kranar. Vi behöver inte köpa vatten på flaska för att det skall vara säkert att dricka det. Förbundsstyrelsen anser att så bör det förbli. Får du ditt vatten från det kommunala vattenledningsnätet ska du inte behöva fundera över kvaliteten.

Idag står de kommunal VA-näten inför stora investeringsbehov på många håll och runt om i landet märks det alltför väl på VA-taxan. Som motionären själv påpekar finns ett regelverk som säkerställer att konsumenter kan få uppgifterna om vattnets kvalitet. Att i det läget prioritera resurser till en databas som riktar sig till allmänheten menar förbundsstyrelsen inte är väl använda resurser. Förbundsstyrelsen anser att prioritet bör ligga på att garantera det kommunala vattnets kvalitet.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen

Motion 33 (# 75)

Motionen kommer ifrån: Johnny Börje Ingemar Sjöberg

Begränsa användningen av farliga kemikalier och hormonstörande ämnen i byggprodukter

Arbetet med att begränsa användningen av farliga produkter i byggmaterial går långsamt. Det är viktigt för hyresgästföreningens medlemmar att man vid byggande och vid renoveringar samt tillval kan vara säkra på att det material som finns i lägenheten inte innehåller giftiga ämnen samt att till exempel köksskåp, färger mm inte avger farliga emissioner eller att man använt trä och annat material i väggarna som innehåller höga halter av kemikalier. Framför allt har de hormonstörande ämnena halkat efter och har inte beaktats på samma sätt som andra kemikalier. Detta beror framför allt på att halterna är låga och beaktas inte av byggbolag och branschen. Hormonstörande ämnen och kemikalier måste stoppas från att byggas in i lägenheter. Framförallt unga människor och barnfamiljer är oroliga för om miljön är bra i lägenheten.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

- att** man nationellt ska arbeta aktivt med kemikalier och hormonstörande ämnen i bygg- och inredningsmaterial så att man blir en drivande kraft för utvecklingen i branschen.
- att** Hyresgästföreningen tillsätter en person på nationell nivå som är utbildad i dessa frågor och som kan trycka på byggbranschen samt aktivt hjälpa medlemmarna med frågor kring material, kemikalier och hormonstörande ämnen.

Yttrande

Hyresgästföreningen Linköping tillstyrker motionen.

Linköping 2020-03-06

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 33

Motionären föreslår att Hyresgästföreningen ska vara drivande i att motverka att giftiga kemikalier och hormonstörande ämnen används i bygg- och inredningsmaterial, och att en tjänsteperson tillsätts som är utbildad i dessa frågor för att kunna påverka byggbranschen och hjälpa föreningens medlemmar med frågor kring material, kemikalier och hormonstörande ämnen.

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning att frågan om vilka ämnen vi använder i byggmaterial och vad vi bygger in i våra hem är mycket viktig både ur ett folkhälsoperspektiv och för att vi ska uppnå en ekologiskt hållbar utveckling. Hyresgästföreningen bevakar frågan nationellt, och har bland annat uttryckt vikten av detta i en skrivelse till regeringen och i en debattartikel.

I det klimatprogram som läggs fram till förbundsstämman ställningstaganden just kring giftfria material. Där skriver vi att hyresvärdar alltid ska eftersträva att välja kemikalier och material med så liten påverkan på människor och miljö som möjligt, och att Hyresgästföreningens företrädare i möten med hyresvärdar ska efterfråga strategier för att minimera mängden farliga kemikalier i boendemiljön. Det handlar inte bara om vad som byggs in i husen utan även sådant som städmedel, bekämpningsmedel i trädgårdsskötsel och kemikalier vid underhållsarbete ska väljas med stor hänsyn till människors hälsa och miljö. Vi vill också att regelverken ska skärpas så att inga hälsoskadliga ämnen får byggas in i våra bostäder.

Under våren 2020 remitterar regeringen ett betänkande från en statlig utredning som föreslår hur vi framöver ska arbeta för en större kemikaliesäkerhet i vårt samhälle. Hyresgästföreningen kommer att besvara denna remiss och betona vikten av att vi inte bygger in potentiellt farliga ämnen i våra hem. Likaså kommer vi att bevaka den aviserade kemikaliestrategin från EU och lyfta fram vikten av sunda material i våra hem.

Förbundskontoret har förstärkts med en miljöstrateg och har sedan tidigare en utredare inom energi och miljö med erfarenhet från kemikaliereglering, vilket gör att det finns kompetens och resurser att driva frågor om ekologisk hållbarhet med större kraft. Förstärkningen kommer att gynna både opinionsbildningsarbetet och det interna arbetet med stöd till anställda och förtroendevalda som vill lyfta frågorna i olika sammanhang.

När det gäller att stötta enskilda medlemmar i frågor om material och kemikalier så hänvisar idag vår rådgivning samt våra ärendehandläggare och jurister till bland annat kommunernas miljökontor när fördjupad specialistkompetens behövs. Att bygga upp egen kompetens i dessa frågor som kan serva hela landet skulle kräva stora resurser, därför menar förbundsstyrelsen att det är bättre att fortsätta utveckla samarbeten med instanser som redan har den kompetensen.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anse motionen besvarad

Motion 34 (# 1136)

Motionen kommer ifrån: Magnus Taube

Nybyggnation & Garageplatser

Som nyinflyttad till Limhamns Sjöstad sedan hösten 2020 noterar jag att näst intill varje hus och/eller kvarter inkluderar garageplatser i huset/kvarteret.

Varje dag kan vi läsa i forskningsartiklar, tidningar och annat material att vi 'måste' minska bilkörning och annan miljöpåverkande verksamhet i våra städers centrala delar. Fler och fler städer vidtar succesivt åtgärder i sina stads- och trafikplaneringar som gör det svårare och svårare för persontrafik att röra sig fritt i städernas centrala delar.

I den övervägande delen av nybyggnation avseende flerfamiljshus – inkluderat bostadsrättshus – erbjuds olika former av hyrbilstjänster. Fler och fler av dessa tjänster inkluderar idag också elbilsalternativ – någon har endast detta som option.

Ett minskat antal bilar och dess påverkan på vår livsmiljö i stort som smått kan bara vara av godo för alla människor och vår livsmiljö i stort.

Hyresgästföreningen bör absolut arbeta för att flertalet av all nybyggnation som planeras inte ska innehålla garageplatser.

Som ytterligare motivering är det en fråga om den hyreskostnad som hyresgästen måste/ska betala varje månad. Ett flerbostadshus UTAN garageplatser och därmed källarvåning torde bli mindre kostsamt att uppföra och därmed innebära en något mer "sansad" hyresersättning till hyresvärden.

Varför ska 'jag' som inte har motorfordon behöva betala en del av den kostnad som trots allt ett garage och därmed en ytterligare våning i bostadshuset innebär?

Detta oavsett om någon annan betalar en avgift för den platsen 'hen' nyttjar för sitt fordon.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

- att** Hyresgästföreningens Förbundsstämma 2021 fattar beslut om att alltid göra sitt yttersta i syfte att undvika att bidra till ytterligare biltrafik i de centrala delarna av Sveriges större städer där det kan påfordras för vår gemensamma miljö.
- att** Hyresgästföreningens Förbundsstämma indirekt arbetar mot målet att inga flerfamiljshus i en stads centrala delar ska byggas med garageplatser – som trots all boende får vara med och betala för.

Yttrande

att: Hyresgästföreningen södra Skåne redan idag, i våra remissvar, verkar för att storleken på parkeringsnormen hålls tillbaka.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 34

Det är många bra och kloka synpunkter som förs fram i motionen. Mycket av det som motionären anför lyfter Hyresgästföreningen dels inom ramen för arbetet med hållbar stadsutveckling och organisationens LITA-modell (som står för Levande, Inkluderande, Trygg och Attraktiv), dels i rapporten ”Alla får plats i stadens goda lägen”. Mer konkret finns frågan med i den rapport om parkering och bostäder som Hyresgästföreningen har tagit fram tillsammans med Fastighetsägarna och Naturskyddsföreningen.

Av den rapporten framgår bland annat att det på platser där det finns en väl utbyggd och tillgänglig kollektivtrafik, främst i medelstora och stora städer, finns anledning att se över parkeringsnormen och behovet av parkeringsplatser. Inte minst platser i garage driver rejält på kostnaden för bostadsbyggnationen. Alla vill eller har inte råd att äga en bil och vill därför inte vara med och bekosta andras parkeringsplatser, vilket ofta är fallet idag. Marken måste användas på ett sådant sätt att det blir mer långsiktigt och hållbart. Det handlar exempelvis om att främja grönska och ytor för lek, rörelse och rekreation men även odling.

Det ligger väl i linje med LITA-modellen och Hyresgästföreningens ambition att som en bred samhällsaktör verka för ett långsiktigt och hållbart samhälle – för alla.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anse motionen besvarad

Motion 35 (# 1138)

Motionen kommer ifrån: Jan Bergsten

En satsning på delningsekonomi generellt och bilpooler specifikt

Nu kommer elbilarna på bred front och förhoppningsvis är det bilar som till 100% går på el som snart kommer att dominera nybilsförsäljningen. Alla behöver förstås inte äga en elbil och många har heller inte råd med en. Att istället dela bil är i linje med en hållbar samhällsutveckling. Många efterfrågar nu också bilpool i anslutning till sitt boende, något som skulle göra detta mer attraktivt.

Bilpoolsföretagen säljer idag i första hand in sina koncept till myndigheter och företag men också alltmer till bostadsrättsföreningar och samfälligheter. Dessa bilpooler blir oftast bara tillgängliga för anställda och/eller medlemmar.

Dagens billösa finns företrädesvis bland oss hyresgäster och många som har bil har inte sällan en gammal och inte särskilt miljövänlig sådan. Att köpa en dyr elbil ligger sällan högt upp på inköpslistan.

Som hyresgäst har man dessutom sämre villkor generellt jämfört med de som äger sitt boende. Vi kommer förmodligen att få vänta länge på några förmånliga erbjudanden om bildelning om inte Hyresgäströrelsen nu tar initiativ centralt/regionalt till att etableringar ska komma till stånd. Lämpligen prövar man detta initiativ inledningsvis på orter med större hyreshusområden varvid man också borde söka samverkan med fastighetsägare därstädes.

Hyresgästföreningen bör därför ta initiativ till ett upplägg där hyresgäster erbjuds tillgång till elbilpool eller delning i annan form och som också kan omfatta andra fordon som t ex elcyklar. Upplägget ifråga läggs därefter till grund för förhandling med bilpoolsföretag men kan även vara underlag för egen etablering av bilpooler. Dessutom bör stöd sökas hos relevanta myndigheter och institutioner som kan hjälpa till med rådgivning och eventuell finansiering.

Jag föreslår förbundsstämman besluta

att ett upplägg tas fram som syftar till att ge hyresgäster tillgång till bilpool eller annan form av delning av elbilar och andra fordon som t ex elcyklar. Man bör dessutom undersöka intresset härför hos fastighetsägare och deras intresseorganisationer. Upplägget ska utgöra underlag för förhandlingar med företag som erbjuder bilpoolstjänster eller för etablering i hyresgäströrelsens egen regi.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 35

I motionen föreslås att ett upplägg tas fram som syftar till att ge hyresgäster tillgång till bilpool eller annan form av delning av elbilar och elcyklar. Man bör dessutom undersöka intresset för detta hos fastighetsägare och deras intresseorganisationer, menar motionären.

Motionären lyfter viktiga och högst relevanta tankar och frågor. Elbilen är på stark frammarsch och allt fler väljer att införskaffa en. Detsamma gäller elcyklar.

Samtidigt vill inte alla äga sin egen bil och många har inte heller råd. Delningstjänster, där flera gemensamt kan nyttja olika typer av fordon, blir allt vanligare. Det är ett hållbart alternativ och en möjlighet att kunna utföra ärenden, utan krav på ägande. Bil-, elcykel- eller lådcykelpool, är några exempel på delningstjänster.

Idag arbetas det mycket med olika former av delningstjänster. Det är många aktörer som på olika sätt är inblandade, såväl bostadsbolag som andra företag och aktörer. Det finns exempelvis företag som driver appar där det går att hyra elbilar över hela landet och starta en egen bilpool. Vidare görs mycket av fastighetsägare, såväl allmännyttiga som privata. Exempel på bolag är Rikshem Kalmar, Kalmarhem, Stockholmshem, Balder Göteborg, Skövdebostäder, Östersundshem med flera. Sveriges allmännytta har även dragit igång ett mobilitetsprojekt. Där ingår exempelvis Väsbyhem; som har en mobilitetstjänst för det befintliga beståndet, med bilpool som utgångspunkt.

Hyresgästföreningen har i dessa fall varit aktiv med att förmedla kontaktinformation till lokala förhandlare. Det arbetet kommer att fortsätta och samtidigt utvecklas, för att bidra till att knyta samman flera aktörer inom delningstjänstesektorn, med våra lokala företrädare och organisationer.

Delningstjänster är även kopplade till parkeringsfrågan, eftersom ytor för parkering kostar och samtidigt tar utrymme från annan markanvändning, såsom grönska och ytor för lek, rörelse och rekreation. Kostnaden för parkering drabbar dessutom alla, oavsett möjlighet till eller önskan om att ha egen bil. Hyresgästföreningen är delaktig även i den frågan och för en diskussion med bilpoolsföretag och fastighetsägare, inklusive deras intresseorganisationer.

Hyresgästföreningen har beslutat om en ny miljöpolicy, vi är bland annat projektpartner i Allmännyttans klimatinitiativ och vi arbetar med hållbar stadsutveckling. Dessa olika insatser syftar till att på olika sätt driva viktiga frågor kopplat till boende och miljö. Utöver nämnda insatser har vi medlemsförmåner kring cyklar, både för inköp och, under utveckling, att hyra.

Hyresgästföreningen har i den miljöenkät som just genomförts kunnat se ett stort intresse för miljöfrågor. Där framgår bland annat att 41 % av de som svarat är i hög grad eller mycket hög grad positiva till möjlighet till bilpool. Var fjärde hyresgäst skulle överväga att inte äga sin bil om bilpool fanns tillgänglig i närheten.

Arbetet med miljöfrågor växer alltså inom Hyresgästföreningen. När det gäller delningstjänster handlar det för oss främst om att påverka andra att se till att hyresgästerna får tillgång till dessa tjänster. I programmet Klimat & boende som läggs fram till förbundsstämman är ett ställningstagande just att Hyresvärdar bör verka för att hyresgäster får tillgång till bilpool.

Sammanfattningsvis är det alltså mycket som sker inom dessa viktiga områden, och Hyresgästföreningen är i högsta grad med i det arbetet. Vi kommer att fortsätta med det och se över vad vi ytterligare kan bidra med för att lyfta dessa viktiga samhälls- och hållbarhetsfrågor – inte minst till förmån för hyresgäster.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anse motionen besvarad